

~~217~~

EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

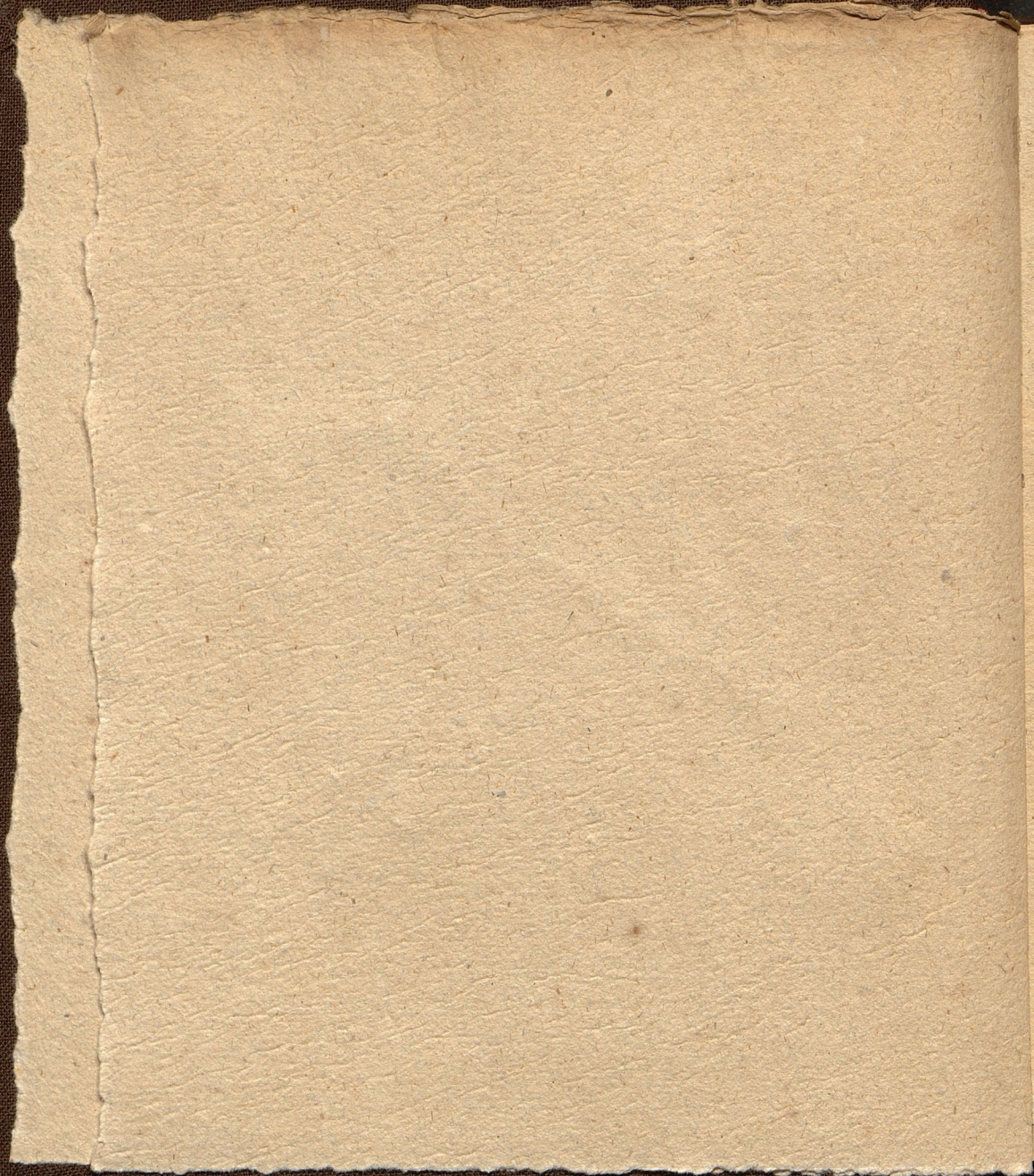
VITEBERG.

VI-59.

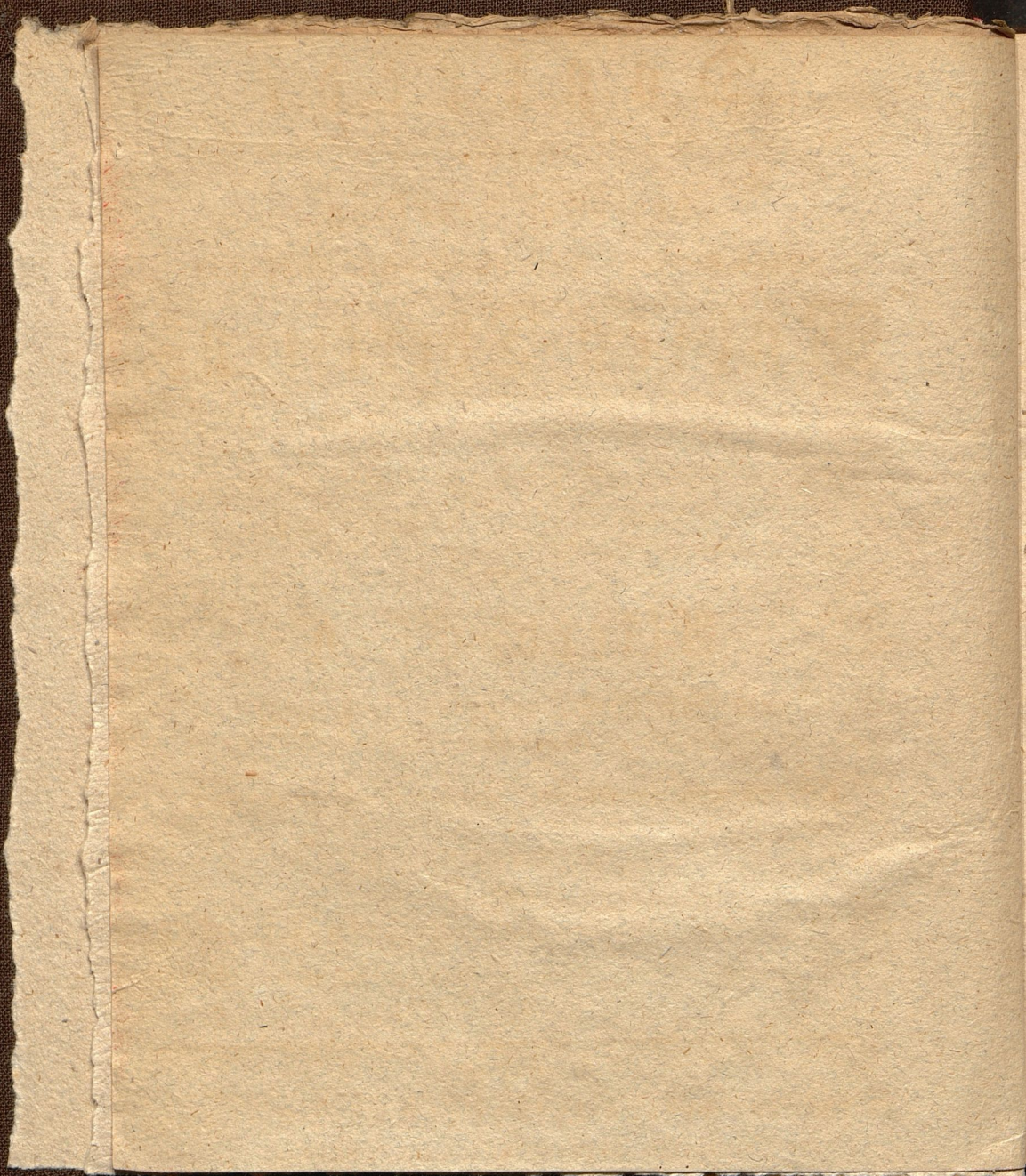
SIGNAT. C1515CCOXIII.

MECUM GRATIA DEI HODIE

SIT SEMPER QVE

DISPUTATIO LOGICA

DE

PRÆDICABI
LIBUS

QVAM

PRÆSES

M. GEORGIUS DANIEL
HILLISCHERUS

Schmidebergâ saxo

ET

RESPONDENS

MICHAEL CZECKELIUS

Schæseburgo Transylvanus

IN AUDITORIO VETERI

Die Martii

Horis antemeridianis

defendent.

WITTEBERGÆ,

Typis JOH. BORCKARDI Acad. Typogr. Excudebat SIMON Sischerhirt.

cl. m. LXXIX.

in

MEGUM GRATA DII HOIS

DISTINCTIONE LOGICA

PR. MEDICAE

LIBUS

M. THOMAS DAMME

HILSCHERUS

RESPONDENT

MICHAEL C. FERRELLIUS

1771

1771

1771

1771

¶ (* *) ¶ (* *) ¶ (* *) ¶ (* *)

licet quidem Doctrina de Prædicabilibus maxime sit difficilis, ita ut primo statim intuitu vix intelligi possit nisi assidue ei incumbat aliquis, atque in illa addiscenda optimum fidelissimumque Doctorem habeat, at tamen cum multum utilitatis adferat,

atque se non tantum ad Prædicamenta extendat, ubi arborem prædicamentalem constituere iuvat, sed etiam ad Propositiones maxime vero affirmativas, ad Syllogismos, Demonstrationem, Definitionem, imo etiam ad Topica & Sophistica, de quibus omnibus consulti meretur Reginus in Comment. Log. pt. 1. p. m. 98. propterea propoluimus in presenti, nostrum ingenium in hac difficillima quidem, at & utilissimâ doctrinâ exercere, eamque publice ventilare, quod nostrum institutum, ut felix faustumque cedat ita præsumur:

Doctorum Doctor mi Jesu sis mihi præsens

Sic erit in Domino non sine fruge labor.

A 2

S. L. Us

T autem Hæc Doctrina melius

faciliusq; intelligi queat, de ejs Authore pauca
 licemus, qui non est ipse Aristoteles, licet enim
 eam non ignoraverit, uti ex ipsis prædicamen-
 tis videndum & concludendum facillime,
 attamen eam expresse non conscripfit, sed
 Porphyrius. Hic a. uti Historici probatissimi referunt, seculo
 tertio post Christum natum vixit, circa tempora Aureliani &
 Diocletiani Imperatorum, fuit natione Phœnix, Tyrum vero
 agnovit Patriam, & Studiis incubuit Athenis & sub informa-
 tione Plotini insignis Philosophi Platonici Sectatorem Philoso-
 phiæ Platonicæ præbuit se strenuam. Edidit aliquot contra fidem
 orthodoxam scripta, quibus confutandis, multum temporis
 atque diligentia impenderunt Patres illi Sanctissimi Hierony-
 mus & Augustinus, quorum scripta, quæ adhuc hodie extant
 hæc de re clara perhibere possunt testimonia. Ille autem tracta-
 tus, quo Doctrinam Prædicabilem conscriptam post se reliquit,
 nec Platonicæ Philosophiæ, nec Hæresis nec Genitissimi quicquã
 in se comprehendit, sed plane Peripateticus dicendus est, unde
 & Ecclesia ut ubiq; publicis in Scholis ante Aristotelis Lo-
 gicam interpretaretur, concessit liberrime. Propositum suum,
 quod habebat, in eo consistebat, ut ea, quæ in Aristotele obscura
 atque tricata valde videbantur, discuteret, telas retexeret, quo
 eò facilius totam ad Philosophiam Auditores introducerentur.
 Ut a. animum ad hunc tractatum conscribendum impelleret,
 Auditor ejus diligentissimus, Chrysærius, Adolescens nobili
 oriundus genere, eum permovit; Hic n. cum absente Porphy-
 rio Libros Prædicamentorum Aristotelis perlegendos sibi pro-
 potuisset, ibi verò Gen-rum, Specierum, Differentiarumque
 mentis fiebat, ea autem satis intelligere non poterat, petiit jã
 Porphyrio, ut hunc el. h. raret librum. Hæc occasione arce-
 pta, hunc conscripsit tractatum, *nomenque Ilyagoges hinc Introdu-
 tionis*

Etiam ei imposuit, & quidem eam ab causam, quia introductio
esse possit, vel in Prædicamenta Aristotelica, vel in Logicam
ipsam, vel etiam in universam Philosophiam. Seqvioribus au-
tem Seculis Neotericihunc Tractatum alio cõperunt nominare
nomine, atque hanc fecerunt Inscriptionem: *De quinque Uni-*
versalibus, nem de Quinq; Prædicabilibus quæ Inscriptiones in
idem fere incidunt. Conf. Tolet. Comment. in Log. Art. p. m.
19. 20. Casus in Dial. p. m. 65. Reg. l. & p. cit.

Num. II.

Vox Prædicabile vero descendit à Prædicando, quia ad
plura prædicari habet aptitudinem, pleraque enim Adjectiva
Verbalia in *BILIS* exeuntia, facultatem aliquid peragendi no-
tant. Synonymum ejus est universale, quod quoad nomen
suum idem importat, quàm unum versus alia, id est, unum ad
multum pertinens. Dicitur etiam *κατηγορούμενα* item *κατηγο-*
ρούμενα, à Verbo *κατηγορεῖσθαι*, quod h. l. idem est quod affir-
mative de aliquo dici. Nam licet hoc verbum *κατηγορεῖσθαι*
apud Aristotelem non tantum affirmari sed etiam negari est, uti
ex 1. Prior. c. 1. §. 7. c. 4. §. 2. & c. 5. §. 2. apparet, ubi in primo
loco terminos Propositionis dicit esse τὸ *κατηγορούμενον* prædi-
catum, καὶ τὸ *κατ' ἑκατέ* *κατηγορεῖται* subjectum, at Propositionis
universalis ut & affirmantem & negantem continet, termini
constituuntur hic loci. In reliquis v. demonstratur, Medium
in secundâ Figura *κατηγορεῖσθαι* de utroque extremorum: in
Tertiâ *κατηγ.ρεῖσθαι* de Medio. At omnibus & Tyronibus
notum est, in omnibus Figuræ Secundæ Modis Medium de alte-
ro Extremorum negari in quibusdam vero Tertiæ, Majus extre-
mum de Medio negari. Et licet recte etiam pronuncio Johannes
non est Petrus, Paulus non est Lapis, Homo non est Bos, at-
amen quia vox *κατηγορεῖσθαι* frequentius affirmative usurpata
legitur apud Aristotelem; h. l. tantum affirmative exponimus.
Loca, in quibus affirmari cõfertur, potiora hæc sunt l. 4. Top.
c. 1. §. 2. & 7. c. 11. §. 4. 1. Post. tit. 148. ut reliqua non adducamus.

A 3

Acce-

Accedit & hoc, quod Propositio *κατηγορικὴ* Aristoteli non sit
idem, quod communiter Logicis est, nempe Categorica sive
simplex, quæ & negantem comprehendat & affirmantem, sed
quod *κατάφατικὴ* simplex affirmans. Unde etiam adductæ
Enunciationes pro veris ac genuinis Synonymicis Prædicatio-
nibus non agnoscimus. Confer. ex parte Stahl. in QQ Log. p. 46.
Cæterum Prædicabilia alio vocantur nomine apud Aristotelem
κατηγορίας h. e. prædicamenta, 1. Post. 16. & 1. Top. 7. item
εὐσυνήχιας, h. e. Elementorum Series. 1. Post. 15. Vid. Fonser. in
Inst. Log. p. m. 59.

Num. III.

Sumitur a. Vox *Prædicabile* potissimum bifariam (1) prop-
riissime. in quo sensu illa prædicabilia dicuntur, quæ re ipsa
prædicari possunt. (2) minus proprie prædicabilia dicuntur so-
lummodo Classes sive Tituli sive Differentiæ, sive ordines es-
sum, quæ prædicari possunt, scilicet Universalium, ita ut ipsa
non prædicantur sed tantum contineant ea, quæ prædicari possunt.
Quo in sensu Philippus & omnes ferè Philosophi Vocabulum
Prædicabilia acceperunt in Logicis. Conf. Hipp. in Prob-
lem. Log. p. m. 98. Sic & *Universale* aliud est *complexum*, aliud
vero *in complexum*, *Illud* dicitur aliquid commune effatum, unde
de plura colliguntur, ut v. gr. O. Totum est majus sua parte, vel
Propositio Universalis à particulari & indefinita distincta, ut
quando inferam: Omnis Flamma lucet, & sic de Universalis
sermo est, 1. Prior. c. 1. unde & Universalis prioristicum audit,
vel Propositio, cujus Prædicatum Subjecto omni per se & qua-
tenus est ipsum, competit, in quo sensu de Universalis agitur in
1. Post. 4. unde & Universalis posterioristicum appellatur,
tale est; Homo est Animal rationale, Albedo est
Color visui disgregativus. *Hoc* (*Incomplexum*) vero, quod
alio nomine & simplex appellatur, est quod unicum parit con-
ceptum in mente, vel unum quid ad multa pertinens. Estq; aliud
vel *in causando*, quod cum aliis causis diversis diversos potest
producere effectus, alio nomine dicitur causa universalis, quæ

ad

ad unum specie efficiendi producendum determinare non potest, sed varios specie efficiendi producere juvat: Ut Deus, Sol. Et licet quidem Sol respectu illuminationis & Lucis Universale in causando dici non potest, attamen optime respectu Hominis & Leonis hoc nomen admittit. *Vel in significando*, quod est vox, quæ rem universalem significat, ut vox Homo sive voce prolata, sive scripta, sive mente efformata: Hoc n. nomine non Aristoteles aut Philippus tantum, sed communis Hominum Natura, & sub ea omnes omnino Homines comprehenduntur. Nonnulli sicut David Derodon in Operib. Philol. pag. 152. perhibet] huic Universali adscribunt etiam vocem ambiguum & æquivocam, quæ variis modis accipi potest, v. gr. Manus, Gallus Ciconia. *Vel in Essendo*, quod est Natura in pluribus existens, ut Humanitas in Petro, Paulo. *Vel in predicando*, quod potest predicari de multis, ut Homo de Petro, & Equus de Bucephalo &c. Hic loci tantum Universale in predicando & aliquo modo etiam in Essendo intellectum volumus. Universalia enim in causando & significando non sunt Universalia in se, sed tantum ratione objecti causati & significati Conf. Derodon l. c. Colleg. Conimbric. p. 79. Stahl. in Q. Q. Log. p. 44. Bechmann. in L. g.

Num. IV.

De Sede Horum Prædicabilium inter Philosophos hucusque vehementer disceptatum fuit, anne pertineant ad Logicam, an vero non? si prius, amplius quærant, ubi nam Logicorum sint ponenda & tractanda, an præcedere debeant Prædicamentis ipsis, an vero post illa locanda sint? Prius qui negare ausi sunt, hanc adducunt rationem, quia nempe Prædicabilia sive ut alio dicuntur nomine, Universalia ad Metaphysicam & Physicam spectent; sed hoc nihil efficere possunt. Totum enim concedere possumus, quod Universalia eodem modo quo in Metaphysica pertractantur in Logicis explicanda non sint. Et etsi etiam in Physicis agitur de Universalibus, tamen

Ibi Res ipsa per Nomen Universalis denotata exhibentur. Deinde nec absurdum dici potest, si una eademque res diverso tamen respectu in pluribus disciplinis tractetur. Sic in Logica agitur de Homine, quatenus scilicet Notionibus secundis substat, & quasi est Species, in Metaphysicis quatenus est Ens, in Theologia quatenus ad salutem aeternam est perducendus, in Medicina quatenus est sanandus, & talem quoque conditionem habet cum Universalibus, alio enim modo in Logicis, alio vero in cæteris Disciplinis realibus pertractantur, ibi ut Rationale, hic ut reale: Ibi, quatenus ad ordinem Prædicamentorum confert, hic vero, quatenus communem ipsam Naturam, cujus cognitionem petimur, designat. Vid. Reg. l. 1. p. 112. Cujus l. 1. pag. m. 68.

Num. V.

Evicto jam Prædicabilia jure ad Logicam pertinere, porro inquirendum erit, anne præ an vero post Prædicamenta locum obtinere debeant? Crellius, Keckermannus, aliique cum eo defenderunt, quod sint postponenda Prædicamentis, at in eo valde errant, licet enim negare non potest, Primas notiones naturam priores esse secundis, siquidem hic in illis formantur, at tamen inde non sequitur, quod propterea Prædicamenta ante Prædicabilia sint ponenda, ordo enim non Naturæ sed Doctrinæ postulat, ut hæc illis præmittamus, quapropter recte & jure optimo ab istorum sententia recedimus, cum etiam eum in finem à Porphyrio conscripta sunt Prædicabilia, ut Prædicamentorum cognitioni inservirent, unde & eis Nomen Introductionis ad Logicam imposuit. Sine Prædicabilibus enim nemo facile assequi atque intelligere posset, quidnam sint Notiones Secundæ? quomodo Primis illæ sint accommodandæ, si in Prædicamentis collocarentur. Conf. Höpffner. in Comment in Vet. Log. in Isag. Porph. p. 6. seq.

Num. VI.

Numerus autem Horum Prædicabilium multifarius à Philosophis statuitur. Inveniuntur enim plurimi qui in defectu, & haud

hand pauci qui in excessu peccant. Illi, qui in defectu
Prædicabilium Numero aberrant, adducunt Locum ex
Top. c. 4. ubi Philoſophus quatuor ſolummodo Prædica-
torum mentionem facit, τῶν ὀνομαστικῶν, τῶν γενικῶν, τῶν ἰδιῶν, καὶ
τῶν συμβεβηκότων, sed quod hoc nihil in se habeat, & Tyro
Logices agnoscere potest. In Thesi n. 2. statim mentem ex-
plicavimus nostram, quod hic loci non de Prædicatis, sed
de Prædicabilibus agatur. Unde facile quis elicere potest,
Prædicata & Prædicabilia confundenda non esse, quod ta-
men Adversarii faciunt, siquidem in adducto loco Aristot-
eles divisionem tradit non Prædicabilium sed Prædicatorum.
Agitur enim ibi de iis Universalibus, quæ jam actæ in Logicis
prædicantur. Cum E. Species ultima, quæ Individuis est pro-
xima, in Logicis semper subicitur, Subjectum est, non vero
Prædicatum. Unde & Aristotelem in Topicis non simpli-
cem probandi modum respexisse, sed ipsam potius Proba-
tionem facile apparet, dum ea omnia conjungit, quæ ea-
dem confirmationis Loca possident, quod non tantum capere
potest, ubi differentiam Genericam ad Genus
refert; sed etiam capita sequentia, uti comparata ad Acci-
dens, Idem & Diversum ad Definitionem transfertur, quia
juxta effectum Philoſophi eandem postulant Methodum.
Hinc elucescit, Differentiam eam ob causam in enumera-
tione Prædicatorum omitti, quia Generica ad Genus, Specifi-
ca vero ad Definitionem referenda est. Conf. Hippius in
Probl. Log. pag. m. 69. Deinde inter illos qui in defectu di-
scedunt à genuino Prædicabilium Numero, quidam duo tan-
tum Prædicabilia statuunt, quia omne quod prædicatur,
prædicetur aut essentialiter aut extressentialiter. Sed hic
loci distinguendum est inter prædicandi modos generalio-
res & specialiores; illos tantum duos esse facile admittere
possumus, nempe Essentialis & Extressentialis. Hos autem
plures esse, infra audiemus. Essentialis n. quasi tres agnoscit
Species, Extressentialis vero binas,

B,

Num.

Num. VII.

Mirò & eoy, qui in Defectu aberrant, etiam Eorum videbimus Hypotheses, rationesque examinabimus qui in Excessu decedunt. Ubi inuenimus, Nonnullos fuisse, qui Decem defenderunt Prædicabilia, Nam quia Decem ventilantur Prædicamenta, hæc autem omnia Prædicabilia sive Universalia sunt, hinc necessario fluere putant, quod etiam decem sint Prædicabilia. Attamen hanc Probationem nihil in recessu habere quilibet videt, qualis enim est consequentia? Decem sunt Prædicamenta, E. Decem etiam sint Prædicabilia: Nonne omnia Prædicamenta sub unico Prædicabili, nempe sub Genere continentur. Et licet etiam præter hoc, quod jam adduximus & illud urgere solent, quod nempe Definitio ab Aristotele Prædicabilibus annumeretur, nec tamen sub ullo alio Prædicabilium contineatur, inde sequeretur, plura quam quinque esse Prædicabilia: Sed ad hoc respondere solent Logici, distinguendo inter Prædicabile complexum & incomplexum, dicunt: Definitionem quidem esse Prædicabile, sed non incomplexum, de quo tamen hic agitur, sed complexum. Ultimâ vice, quoad attinet Differentiam, concedimus quidem aliter prædicari posse genericam, aliter specificam, attamen adhuc videre non possumus, quomodo hæc distinctio Differentiæ inter Genericam & Specificam duplex Prædicabile constituere posset. Coeteras Objectiones, Brevitatis ergo, non adducemus, sed usque ad actum disputatorium publicum differemus.

Num VIII.

Remotis nunc Falsarum Opinionum Hypothesibus, & nostram subjungemus sententiam, statum is ergo cum Præceptoribus nostris sanctè de venerandis: *Quinque tantum esse Prædicabilia.* Hunc Numerum Quinarium ut demonstrent Logici, varias atque varias sœvent sententias. Johan-

mes Ecclus docente Regio l. c. p. m. 168. demonstrare audeo,
partim à Priori, partim à Posteriori. A Priori per modos
essendi vel essendi: Omne enim Universale est significati-
vum plurium vel absolute vel connotative. Si absolute
tunc omnia essentialiter vel non sunt similia, & sic Genus
constituitur; vel sunt similia & sic Species constituitur. Si
connotative prædicatur, vel connotat intrinsece sive essen-
tiale & oritur Differentia; vel extrinsece, quod vel emanat ex
principio interno, & oritur Proprium; vel emanat ex Prin-
cipio externo, & oritur Accidens. A Posteriori verò de-
monstrat per ipsam Prædicationem, quæ rationem essendi
consequitur. Omne Prædicabile de Pluribus prædicatur
aut essentialiter aut accidentaliter, tunc vel *quidditative*
dicitur de pluribus vel differentibus Specie, & sic Genus;
vel differentibus numero, & sic Species oritur: vel dicitur
qualitative essentialiter, & sic Differentia oritur: si acciden-
taliter, tunc vel convertibiliter dicitur cum suo Subiecto, &
sic Proprium, vel contingenter & non convertibiliter, &
inde Accidens suam trahit Originem. Scotus vero qu. 12.
cit. Hornejo in Instt. Logicis pag. 47. tres probandi modos
posuit. Quorum Prior hic erit: Universale vel significat
Substantiam vel Accidens: Si Substantiam, vel totum,
vel partem ejus, si partem, vel materialem & sic est Genus,
vel formalem, & sic est Differentia, vel totam denique
Substantiam, & Sic est Species: Hæc enim totum esse Indi-
viduorum dicit. Si Accidens, jam vel convertibile, & est
Proprium, vel non convertibile, & est Accidens. Secundus
autem probandi modus mutuatus est ex coordinatione Uni-
versalium in Prædicamentis: Inveniuntur enim, quæ sunt
vel in uno eodemque vel in diverso Prædicamento. Si
sunt in uno eodemque Prædicamento, tunc vel directe po-
nitur unum supra alterum, & est Genus; vel unum infra
alterum, & est Species, vel denique ordo indirectus, & tunc
emergit Differentia. Si autem non sunt in eodem Præ-

B 2

dica-

dicamento, sed unum in Prædicamento Substantiæ, alterum
in Accidentis, tunc vel Accidens convertitur cum Sub-
stantiæ, & est Proprium: vel non convertitur & est Prædi-
catio Accidentalis. Tertium sive ultimum probandi mo-
dum quem adducit, petit ex Prædicatione in QUID & in
QUALE, & eum ita vult intellectum; Omnis Prædicatio
primo dividitur in Prædicationem Quid & Prædicatio-
nem Qvale. Quicquid nunc Prædicatur in Quid, illud
prædicat essentiam Subjecti per modum substantiæ, &
non denominantis, idque sit dupliciter, vel ut totam essen-
tiam Subjecti denotet, & est Species, vel ut partem, & est
Genus. Quicquid aut prædicatur in Qvale, id effertur ad
modum denominantis, & rursus vel denotat Qvale quid
substantiale sive essentialiale, ut differentias, sive extra essen-
tiale idque iterum vel convertibile cum Subjecto, estque
Proprium, vel non convertibile, & est Accidens commune.
Inter quos probandi modos cum Sarezio disput. Metaph.
sect. 2. n. 7. primum optimum censemus. Et licet quidem
variis ex Authoribus variæ adduci possint Probationes,
v. gr. ex Tolero, qui quinarium hunc Numerum prolixissime
probavit, aliisque nos tamen, ut brevitati studeamus,
cum Excellentissimo Do. Walthero in Controversiis Logi-
cis MSS. hoc unico probamus Argumento.

Quæcumque Divisio totum exhaurit Divisum illa est
Legitima.

Atque Hæc Divisio, quo Prædicabile dividitur in Ge-
nus, Species, Differentia, Proprium & Accidens, totum
exhaurit divisum.

E. est Legitima. Major Probatione ampliori non
indiget. Minorem vero ipsa probatam relinquitur;
Quicquid de multis prædicatur, illud aut est ipsa quicquam
essentia

essentiale aut extrassentiale. Si est essentiale, tunc dicitur
totam essentiam, sic est Species infima, hæc enim sola ita
predicatur de pluribus, ut totam eorum contineat essen-
tiam aut dicit partem tantum quãdam ejus de quo
dicitur, quod duobus iterum modis fieri potest, vel
enim dicit partem materialem, & sic est Genus, aut
formalem, & sic oritur Differentia specifica. Quod si
autem est extra essentiam, tunc cum illo connectitur ne-
cessario, unde emanat Proprium, vel contingenter, & sic est
Accidens commune.

Num. IX.

Cæterum an hæc Divisio sit Generis in suas Species,
hoc est, an Prædicabile vel Universale seu Genus de Ge-
nere, Specie, Differentia, Proprio & Accidens prædica-
tur? inter veteriores Logicos valde disceptatum fuit.
Multi enim sunt qui negativam defenderunt, ut Boëtius,
Ammonius, Avicenna, Simplicius aliique, & potissimis
his usi sunt rationibus, quia Universale non æqualiter ab
omnibus participatur Speciebus. E verum Genus dici
non potest. Antecedens potius inde probant, Essentia
Universalis, dicunt, consistit in eo, ut pluribus insit,
sed Genus pluribus inest quã Species, E. magis parti-
cipat de essentia Universalis. Deinde ita argumen-
tari solent: Si Universale esset Genus, sequeretur
quod quoddam Genus sub sua contineatur Specie, nec
sub seipso, sed hoc est absurdum. E. & illud. Prius
tursus probant, quia genus de omnibus prædicetur nu-
turi genericis. E. etiam de Universalis prædicatur, tan-
quam de parte sibi subjecta, si & hoc esset Genus. Cum
autem id, quod sub specie comprehendatur, necessario
sub Genere ejusdem collocetur, speciei & Universalis

però dicatur Genus respectu Generis, sequitur inde, ut
subjiciatur sibi metipsum. Cetera argumenta videri pos-
sunt apud Conimbricenses pag. 705. a. Qui vero affirma-
tivam tenere videntur. Verum enim vero ut huius
Contrarietatis nos immisceamus, necesse non habemus,
notum enim omnibus, qui Studio Philosophico & Logico
in Academiâ incubuerunt nostrâ, quod multo aliter Prædi-
cabilia in Scholis Logicis proponuntur, quam in vulgari-
bus extant Libellis Logicis. Plurimi enim cum Noldio
sa ad Terminos Synonymicos & Paronymicos referunt, &
in definitione eorum loco Universalis ponunt vel Termi-
num Synonymicum vel Paronymicum, vel etiam absolute
Paronymum & Synonymum. Quod & ipse Saurius in Syn-
tagmate suo Logico observavit; qui in Definitione Generis,
Speciei & Differentiæ adhibuit vocem Synonymi, hancque
pro Genere ventitat, in Definitione vero Proprii & Acci-
dentis vocem Paronymi intellectam vult, quod ex con-
trariis facile patet.

Num. X.

Et Licet quidem multæ adhuc moveri possunt quæ-
stiones, an hæc Divisio sit mediata an vero immédia-
ta? & an Prædicabilia extra mentem an vero intra
mentem existant? Et multo plures, attamen ut Legibus Aca-
demie receptis nostram præbeamus observantiam, hæc
omnia pro nunc mittimus, & ultima vice hanc paucis ex-
plicare volumus controversiam, annon & DEUS ipsis
Prædicabilibus accensere possit? Ut hanc ergo quæ-
stionem eò feliciter decidere valeamus, hæc tantum an-
teationem volumus, quod quidem Deus interdum Con-
ceptum latiore admitteat, ut quando sub Ente consider-
atur, nunquam tamen Genus in rigore acceptum
agat.

agnoscat. Deinde licet concedimus analogice & transcendentia-
liter Numerum de personis dici posse divinis, negamus tamen quod predicamentaliter intellectus & proprie-
tatis in Deum cadat, alias enim & Quantitas in DE Olo-
cum haberet, quod tamen absurdum. Hisce premissis
questionem prolatam ita divellimus; Deus neque est
Genus neque Species. Non illud, quia multiplicari
non potest per aliquas Species, sic enim multa essent In-
finita, quod a Philosopho est. Non illud, quia nullum
agnoscit Genus, nec plura sub se continet, hoc enim
modo plures essent Dii qui essentialiter a se differant,
quod a Philosopho est. Nam ut aliquid sit dicaturque Uni-
versale, necesse ei est non tantum Unitas & Communitas,
quæ certo sensu in Deo admitti possent, sed etiam mul-
tiplicatio in inferioribus. Eam vero in Deo dari absur-
dissimum est, & suæ unitati & singularitati oppido con-
trariatur. Instas. At Deus immediate plura continet Indi-
vidua, E Deus est Species, Resp. Negando Deum plura con-
tinere Individua Logica, quia ad illa requiritur, ut ha-
beant diversas numero essentias, quod tamen de Personis
Divinis dici non potest. Excipies. At Personæ
SS. Trinitatis sæpissime numero differre dicuntur, E da-
bitur aliqua Species, de qua participant Resp. Numero
differre dicitur dupliciter (1) generaliter de illis, quæ enu-
meratione tantum differunt, sive, quibus applicari possunt
nomina numeralia, ut Unum, Duo, Tria, hoc quidem
sensu facillime concedere possumus, Personas SS. Trinitatis
numero differre (2) specialiter, uti in Logica explicatur,
ubi tenendum venit, quod omnia illa quæ differunt numero
differunt & essentia singulari. Sic Petrus Paulus, Johannes,
diff. unum numero, qui licet eandem habeant essentiam spe-
cificam, atamen essentia differunt singulari, ita ut alia es-
sentia sit in Petro, alia in Johanne, quod de SS. Tri-
nitatis Personis dici nequit.

Et

Et Hæc sunt, *Lector Benevole*, quæ
Tibi hæc vice de Prædicabilibus sistere vo-
lui, in quorum Elaboratione si non sem-
per Scopum attigerim, mihi ignoscas,
feci enim quantum potui, si non tantum
potui quantum volui. Neque inique
judices, quod Logicam elaboraverim Ma-
teriam, siquidem cum ita mihi visum fue-
rit, nec tibi ingratum fore credo; Præser-
tim cum post Logica videbis Theologica.
Vale in tea, Tuoque; Deditissimo
Fave.

Maxima Gloria Deo Honorque
Sit Summus.

Ung. VI 50

ULB Halle 3
004 186 672

f

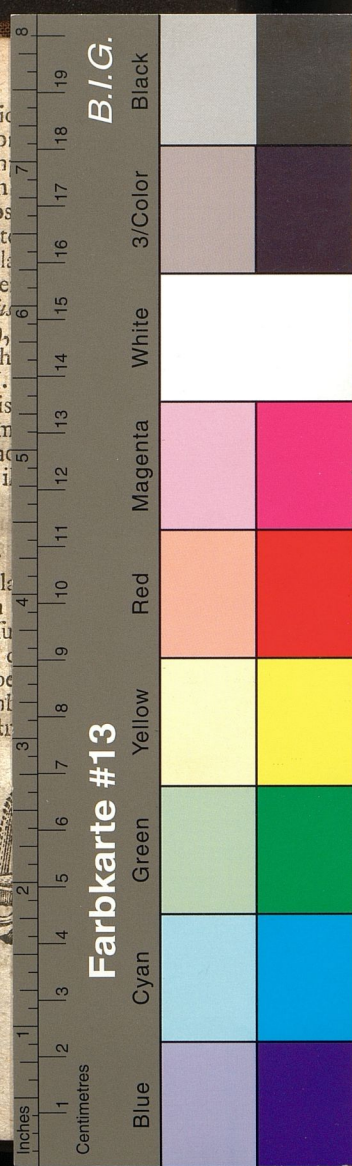
Sb.

VD 17.

Jun. 2000 RU,

MECUM GRATIA DEI HODIE
SIT SEMPER QVE
DISPUTATIO LOGICA
DE
PRÆDICABILIBUS
QVAM
PRÆSES
M. GEORGIUS DANIEL
HILLISCHERUS
Schmidebergâ. saxo
ET
RESPONDENS
MICHAEL CZECKELIUS
Schafeburgo Transylvanus
IN AUDITORIO VETERI
Die Martii
Horis antemeridianis
defendent.

WITTEBERGÆ,
Typis JOH. BORCKARDI Acad. Typogr. Excudebat SIMON Eisehart.
cl. 17c LXXXIX.

14

3006

